

EL PROJECTE / EL PROYECTO

Renaix el Bosc és un projecte Life Natura dedicat a la recuperació i restauració dels boscos mesofíls de Tilio-Acerion de les comarques del nord valencià.

Compta amb un pressupost total d'1.994.940 euros, un 74,9 % dels quals són fons comunitàris europeus. El projecte té una durada de quatre anys, s'inicià l'1 de gener de 2013 i finalitzarà el 31 de desembre de 2017.

Atès el considerable risc de desaparició, els boscos de Tilio-Acerion han estat classificats per la Unió Europea com a hàbitat prioritari de la xarxa Natura 2000, un sistema d'espais naturals europeus que han estat protegits a fi de garantir la conservació dels hàbitats naturals i les espècies de fauna i flora d'interès comunitari.

Renaix el Bosc es un proyecto Life Naturaleza dedicado a la recuperación y restauración de los bosques mesofílicos de las comarcas valencianas septentrionales.

Cuenta con un presupuesto total de 1.994.940 euros, un 74,9 % de ellos son fondos comunitarios europeos. El proyecto tiene una duración de cuatro años, se inició el 1 de enero de 2013 y finalizará el 31 de diciembre de 2017.

Teniendo en cuenta el riesgo considerable de desaparición, la Unión Europea clasificó los bosques de Tilio-Acerion como hábitat prioritario de la red Natura 2000, un sistema de espacios naturales europeos que han sido protegidos para garantizar la conservación de los hábitats naturales y las especies de fauna y flora de interés comunitario.

L'HÀBITAT / EL HÁBITAT

El boscos de Tilio-Acerion estan representats en territori valencià per fragments forestals de poca superfície, dominats per espècies arbòries de fulla ampla, que es distribueixen per les muntanyes de les comarques del Baix i l'Alt Maestrat, Els Ports i l'Alcalatén.

Hi ocupen els llocs més frescos i humits de les obagues dels barrancs i els fondals de les valls amb sòls fèrtils, molt sovint en l'interior de pinars de muntanya, rouredes i carrascars-alzinars.

En bona part, les espècies arbòries de Tilio-Acerion són caducifòlies, una singularitat paisatgística als paisatges forestals mediterranis dominats pels arbres de fulla persistente o marcescent. Al llarg de la primavera, els fragments d'aquest hàbitat aporten matisses de verd a les muntanyes maestrazenses, mentre que a la tardor els tons ocre i rojencs del fullam anuncien l'arribada del fred.

Los bosques de Tilio-Acerion están representados en territorio valenciano por fragmentos forestales de poca superficie, dominados por especies arbóreas de hoja ancha y distribuidos por los montes de las comarcas del Baix y Alt Maestrat, Els Ports y l'Alcalatén.

Ocupan los sitios más frescos y húmedos de las umbrías de los barrancos y los fondos de valle con suelos fértiles, frecuentemente en el interior de pinares de montaña, quejigares y encinares.

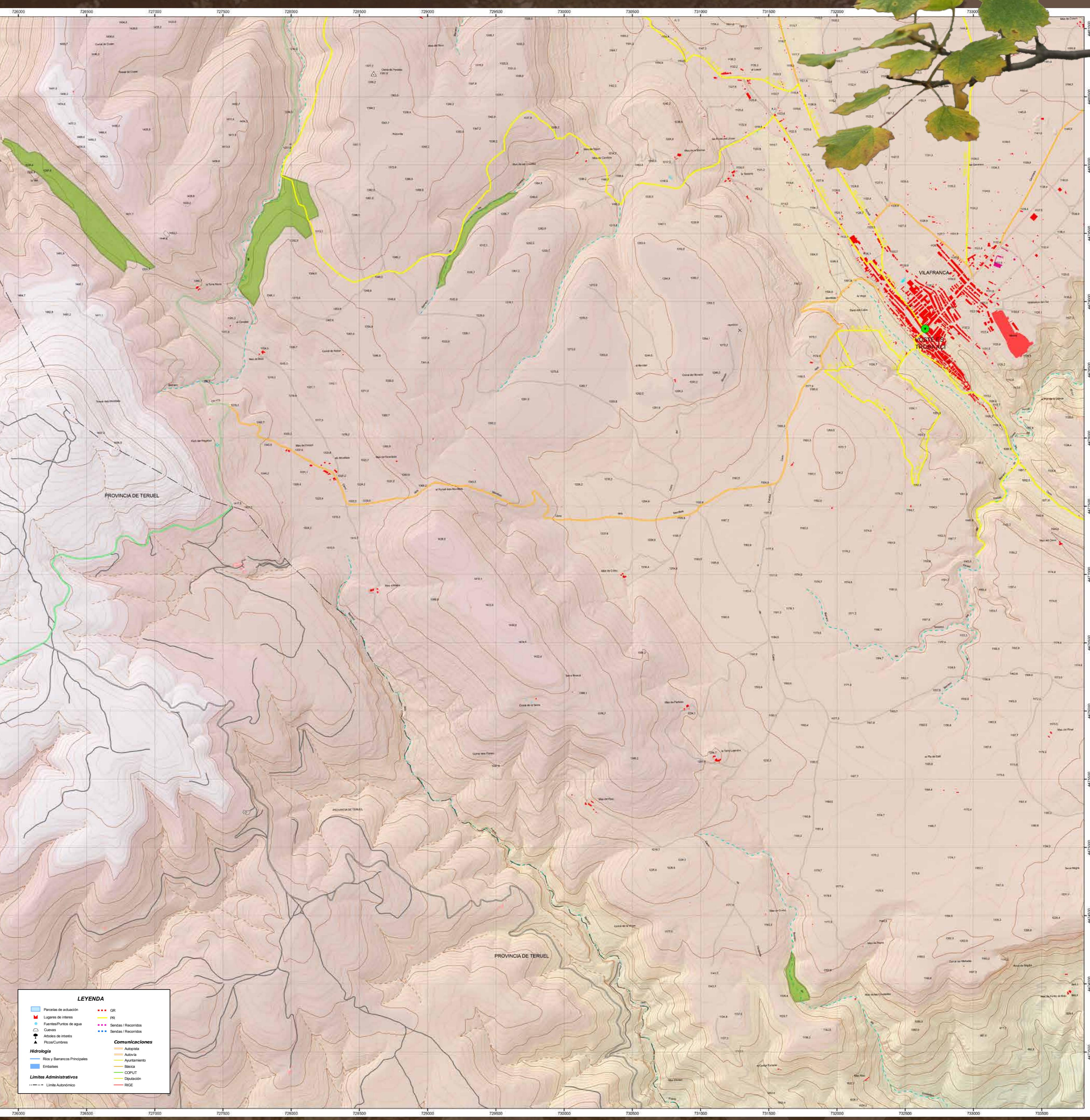
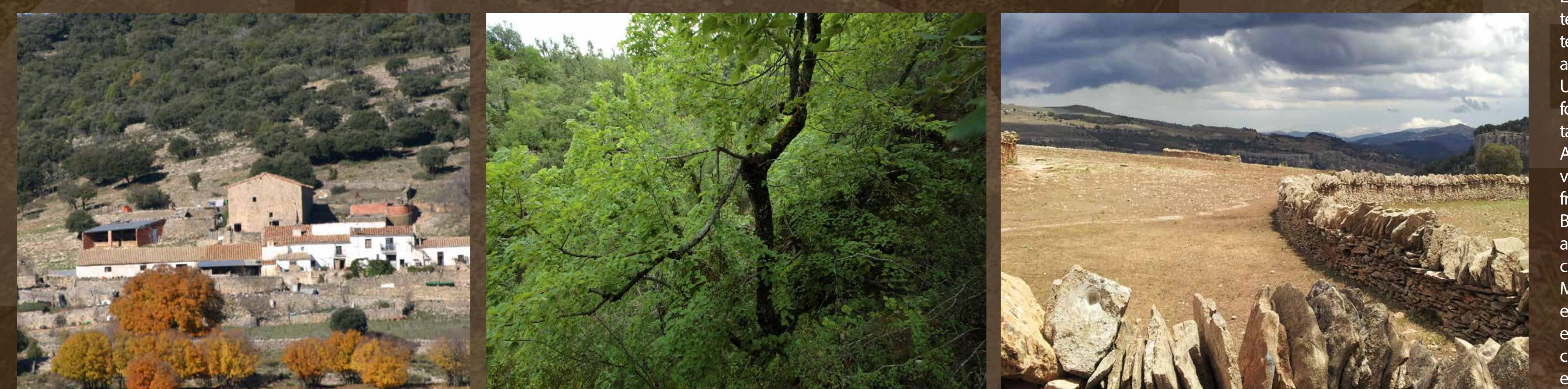
Mayormente, las especies arbóreas de Tilio-Acerion son caducifolias, una singularidad paisajística en los paisajes forestales mediterráneos dominados por árboles de hoja persistente o marcescente. Durante la primavera, los fragmentos de este hábitat aportan matizes de verde a las montañas maestrazenses, mientras que en otoño los tonos ocreos y rojizos de las hojas anuncian la llegada del frío.

LES ACCIONS / LAS ACCIONES

Renaix el Bosc plantea un conjunt d'actuacions adreçades a corregir la situació actual de gran vulnerabilitat dels boscos valencians de Tilio-Acerion perquè puguen afrontar amb més capacitat de supervivència els efectes adversos del canvi climàtic. Dues de les espècies més característiques *Ulmus glabra* (Oma o Om de Muntanya) i *Tilia platyphyllos* (Til·ler o Tell de fulla gran) estan incloses com a vulnerables en l'annex 1 del Catàleg valencian de flora amenaçada. En aquest sentit, se'n creen nous nuclis, en ambient potencials, per tal de generar corredors i passers -stepping stones- que faciliten l'intercanvi genètic, alhora que se'n reforçen els reductes actuals, amb materials de reproducció de procedència local.

Renaix el Bosc plantea un conjunto de actuaciones encaminadas a corregir la situación actual de gran vulnerabilidad de los bosques valencianos de Tilio-Acerion para que puedan afrontar con mayor capacidad de supervivencia los efectos adversos del cambio climático. Dos de las especies más características, *Ulmus glabra* (Olmo de montaña) y *Tilia platyphyllos* (Tilo de hoja ancha) están incluidas como vulnerables en el anexo 1 del Catálogo valenciano de flora amenazada. En este sentido, se crean nuevos núcleos del hábitat en ambientes potenciales con el fin de generar corredores y piedras de paso -stepping stones- que faciliten el intercambio genético, al tiempo que se refuerzan los actuales reductos, con materiales de reproducción de procedencia local.

LA TILA DE L'ALT MAESTRAT/LA TILA DE L'ALT MAESTRAT

Les zones més elevades de la comarca de l'Alt Maestrat que dels termes municipals de Vilafranca, Ares del Maestrat i Benassal, presenten una combinació de condicions climatològiques i fisiogràfiques adequades per al desenvolupament de l'hàbitat del Tilio-Acerion.

Una característica d'aquesta zona és el relleu abrupte del paisatge i la formació de barrancs profunds, on es donen les condicions d'humitat necessàries per a les espècies més exigents d'aquest hàbitat. Alguns dels enclavaments on trobem les tilieres bastant ben conservades són, per exemple, el Barranc d'Asnar i el Barranc de la Fosa a Vilafranca o el Racó de la Mata i el Barranc de Pinello a Ares, i el Riu d'En Bosch a Benassal. També algunes obagues de muntanya en zones altes com el Tossal dels Montllats i El Tossal de Còder ofereixen condicions molt favorables per al Tilio-Acerion.

Molts d'aquests llocs estan sal l'interior de propietats privades. I és per eixe motiu que la col·laboració entre el projecte LIFE Renaix el Bosc i els propietaris es fonamental, tot reconeixent la seua tasca i contribució en la conservació d'aquests espais de gran valor paisatgístic i ecològic.

Las zonas altas de la comarca de l'Alt Maestrat que comprenden los términos municipales de Vilafranca, Ares del Maestrat y Benassal, presentan una combinación de condiciones climatológicas y fisiográficas propicias para el desarrollo del hábitat del Tilio-Acerion.

Una característica de esta zona es el relieve abrupto del paisaje y la formación de barrancos profundos, donde se dan las condiciones de humedad necesarias para las especies más exigentes de este hábitat. Algunos de los enclaves donde encontramos tileras relativamente bien conservadas son, por ejemplo, el Barranco de Asnar y el Barranco de la Fosa en Vilafranca o el Racó de la Mata y el Barranco de Pinello en Ares y el Río d'En Bosch en Benassal. También algunas umbrías de montaña en cotas altas como el Tossal dels Montllats y El Tossal de Còder ofrecen condiciones muy favorables para el Tilio-Acerion.

Muchos de estos lugares se encuentran dentro de propiedades privadas. Es por ello que la colaboración del proyecto LIFE Renaix el Bosc con los propietarios se vuelve fundamental para reconocer su labor y contribución en la conservación de estos espacios de gran valor paisajístico y ecológico.

